PREDLOG UREDITVE GOLIJEVEGA TRGA V TREBNJEM
IZDELAL: ARHITEKTURA D.O.O.
NOVEMBER 2016

Namen predlagane urbanistično arhitekturne ureditve Golijevega trga v Trebnjem je preveritve možnosti, ki jih ponuja izjemna lokacija in lega trga v mestnem središču. S predlaganim konceptom želimo potrditi stare ali poiskati nove programske in prostorske zamisli, na katerih bo mogoče izoblikovati končni predlog za ureditev tega območja. Po zgledu številnih večnamenskih tržnih prostorov v Sloveniji in v evropskih manjših krajih, želimo tudi v Trebnjem razviti sodoben koncept dinamičnega javnega prostora, ki se bo dnevno in sezonsko prilagajal najrazličnejšim namenom in vsebinam.

Poudarek naj bo na domiselni ureditvi parterja, ki bo omogočal programsko in prostorsko fleksibilnost, na sugestijah o možnih raznolikih programih in njihovih prostorskih aplikacijah in na povezavah z ostalimi javnimi prostori v mestu. Kajti javne trgi so v nekaterih slovenski mestih pomemben element javnega prostora in del kulturne in simbolne identitete kraja. Takšna je na primer znamenita Prešernov trg v Ljubljani, Grajski trg v Mariboru in še kje. Javni prostori so ogrodje mentalne slike mestnega prostora in eden temeljnih atributov mestnosti. So generator javnega uličnega življenja ter so pomemben segment socialnega življenja. So urbana prizorišča, ki morajo omogočati demokratično pluralnost rab in pomenov.

Ne glede na splošen pojav povečane individualizacije v sodobni družbi je javno življenje na ulici še vedno ena pomembnih vrednot pri ocenjevanju kvalitete življenja v urbanem okolju. Zato se moramo zavzemati za zavestno ohranjanje in oblikovanje javnih mestnih prostorov z različnimi pomeni in vsebinami, kot sistema javnih prostorov, kot generatorjev socialnih interakcij med meščani oziroma kot katalizatorja socialnih samoindukcijskih procesov, ki vzpostavljajo bogatejše in plastovitejše javno življenje v mestu.

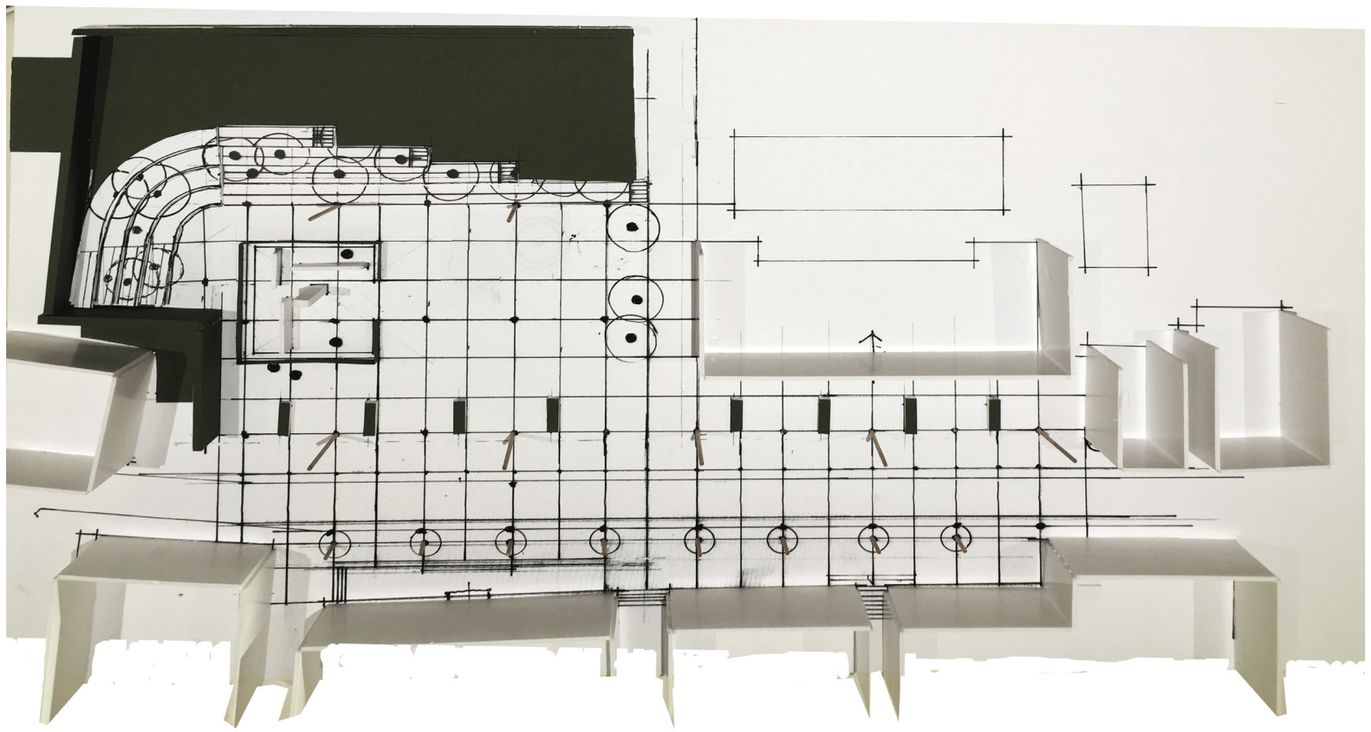

Koncept predlagane ureditve Golijevega trga temelji na združevanju obstoječih javnih prostorov v enoten tržni prostor, to je: prostora pred občinsko stavbo, prostora državne tranzitne ceste in prostora današnjega parka z zgodovinskim obeležjem. V bistvu lahko govorimo o trgu in piazzeti pred občinsko zgradbo kot parafrazi na podobno situacijo na Markovem trgu v Benetkah. Poenotenje prostora je izvedeno s pomočjo enotnega dekorativnega tlaka, položenega v eni sami ravnini po celotni površini »novega« trga. Odstranitev neprimernega drevja iz osrčja tržnice s predlogom ponovne zasaditve dreves na južnem obrobju trga. Potek regionalne ceste ter dovozne ceste do zdravstvenega doma in parkirnega prostora za občino je diskretno »označen« v novem tlaku, in nakazuje voznikom, da se promet odvija preko pomembnega javnega prostora namenjenega pretežno pešcem. Na ta način omogočimo pojavno enovito doživljanje osrednjega mestnega prostora kot velikega trga, nekakšne mestne dnevne sobe Trebnjega. Uravnoteženje urbane strukture obrobnih pozidav odprtega prostora in oblikovanje postavitve stabilnega zahodnega roba je v tej nalogi ključnega pomena.

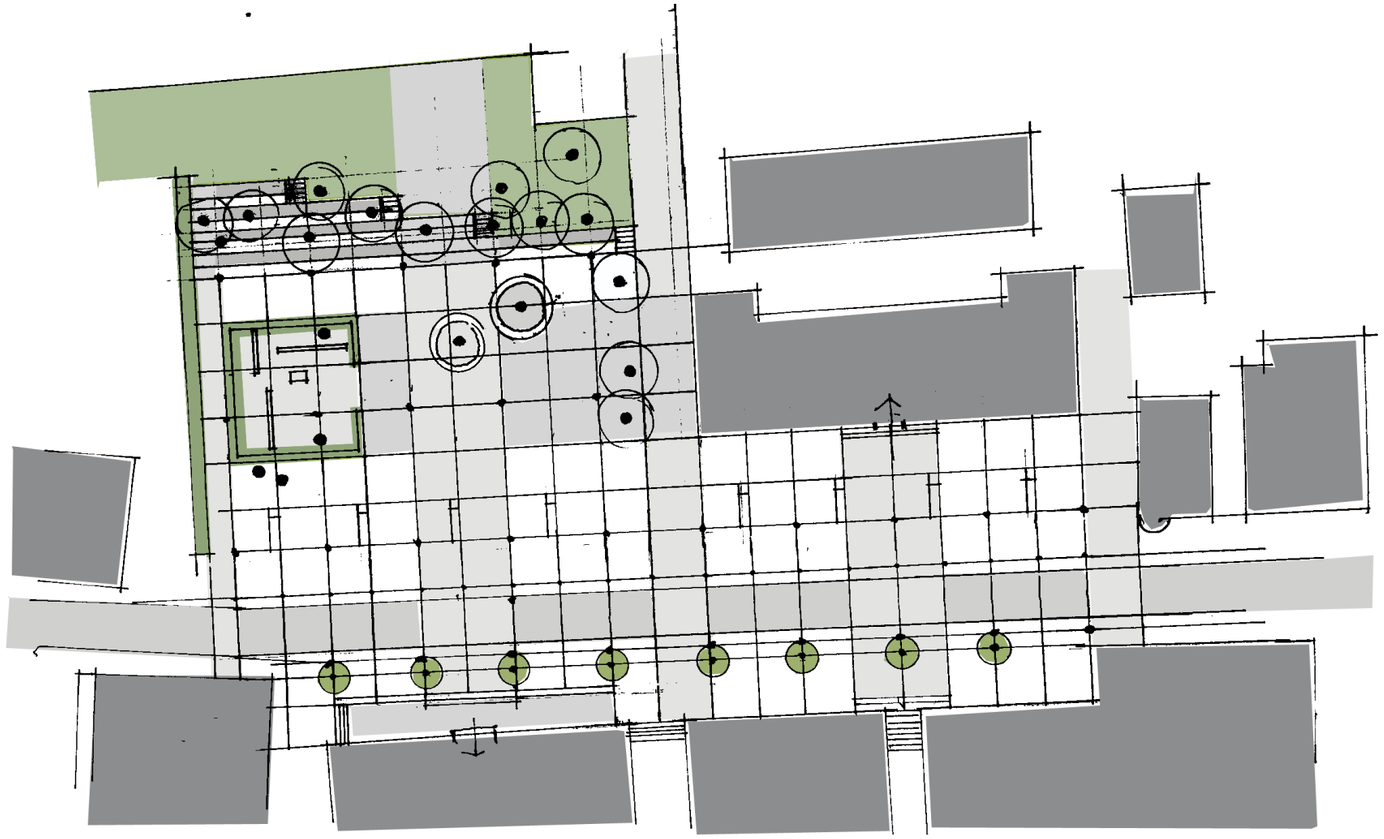

Stranice »novega« trga so zelo raznolike. Južno stranico tvori razgibana volumensko neartikulirana ulična zidava, ki je oblikovno in tipološko sestavljena iz raznoterih objektov. Za umiritev južne fasade trga predlagamo zasaditev vrste rezanih urbanih dreves, ki bodo vnesla v prostor potreben red in poenotila raznolike arhitekture v skupno urbano potezo. Severno stranico novega trga tvori zeleno pobočje, ki je porastlo z visokim drevjem. Tukaj predlagamo stopničasto, amfiteatrsko ureditev brežine, ki je opremljena z dolgimi klopmi za posedanje in spremljanje dogodkov na trgu v senci, pod ohranjenimi kvalitetnimi drevesi (senca poleti). Na vzhodni strani se osrednji prostor trga zoži na prostor pred občinsko zgradbo, kjer je primerno označen vhod v to najpomembnejšo mestno palačo. Proti zahodu je potrebno umirjanje zmede slepih fasad in dvoriščnih lic zato predlagamo oblikovanje zelene »stene«, ki bo prikrila neprijetne poglede v manj atraktivne dele prostora in predstavljala novo urejeno zahodno pročelje trga. Potrebna bo programska in oblikovna ureditev obrobja trga ter izbira in oblikovanje primernega tlaka na osrednji površini trga in na njegovih robovih

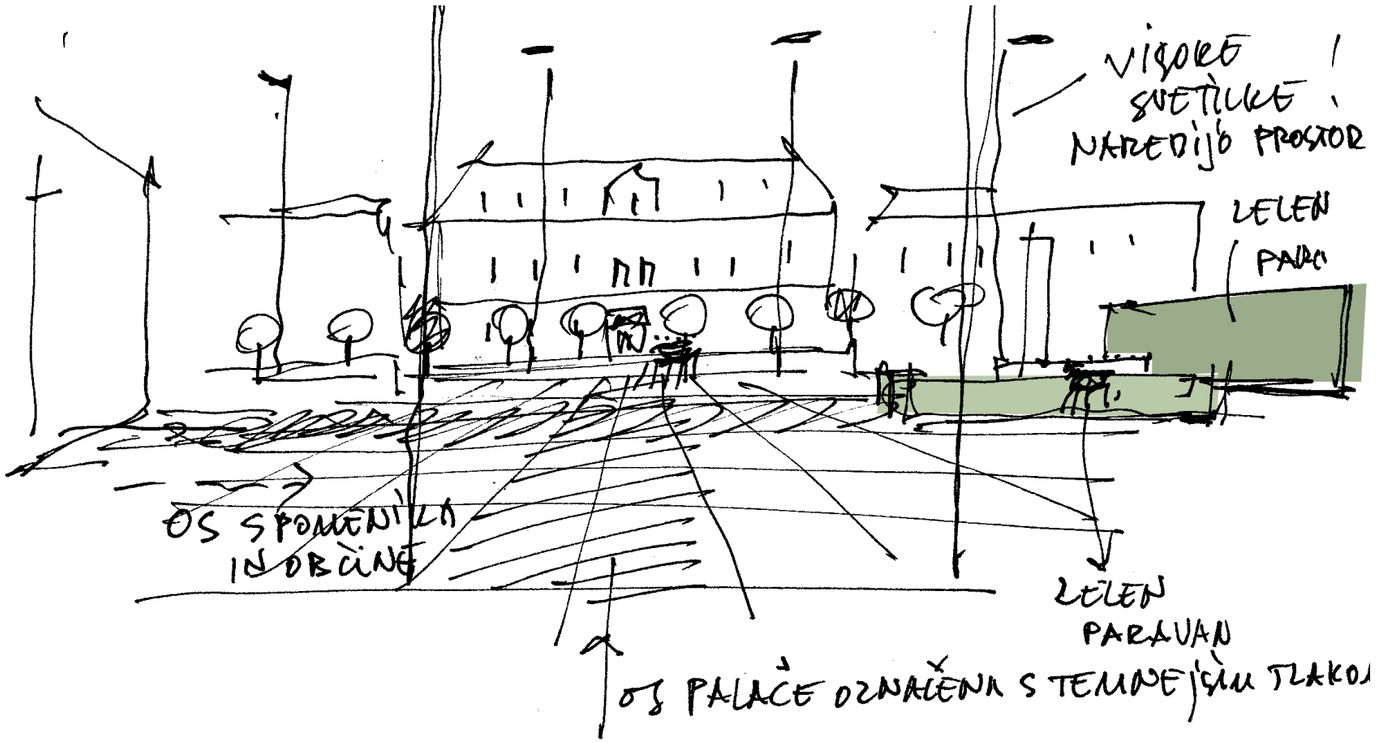

Da bi poudarili javni značaj novega trga in hkrati opozorili voznike, da prečkajo prostor namenjen pešcem, je v predlogu poudarjena imenitnost prostora z nizom visokih dekorativnih mestnih svetilk (podobno kot na Kongresnem trgu v Ljubljani), južno drevoredno zasaditvijo in ritmom zelenih korit s klopjo, ki sledi glavni »cesti« skozi prostor. Mestni značaj prostora poudarja tudi raster tlaka, ki sega preko vozlišča in spaja obe strani ceste v celoto. Visoke svetilke dajo prostoru novo vertikalno dimenzijo in s tem pripomorejo k umirjanju obstoječih preveč razgibanih višinskih gabaritov. Korita so oblikovana tako, da omogočajo preprost umik v primeru množičnih prireditev. Prav tako se lahko po potrebi začasno odstranijo tudi svetilke (podobno kot v Ljubljani). S visokimi svetilkami je »zakoličen« tudi prostor oziroma gabarit osrednjega trga (današnji park). Med svetilkami so speljane jeklene pletenice, ki nosijo točkasto ambientalno razsvetljavo, s katero je osvetljen osrednji tržni prostor.

Kvaliteten spomeniški ansambel, ki je bil osrednji motiv parka, dobi v novi ureditvi karakter historičnega spomenika, ki je obdan z nizko živo mejo (podobno kot rimski spomeniki v Šempetru v Savinjski dolini) in postane le en od elementov novega večnamenskega trga.
V nadaljevanju naloge bo potrebno določiti elemente urbane opreme vključno z elementom vode in manjšim večnamenskim paviljonom.

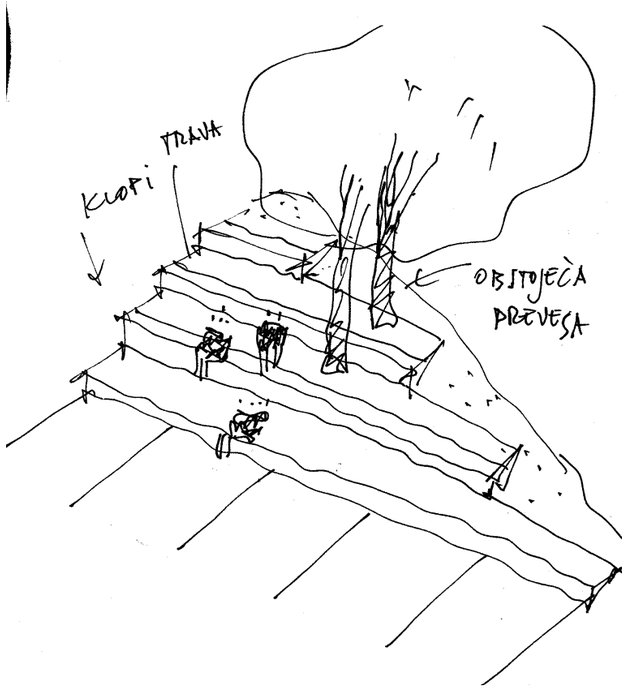

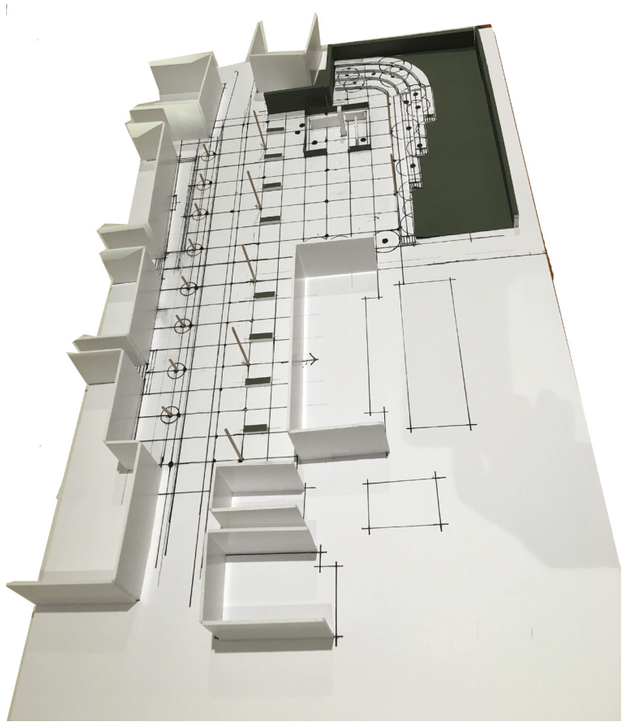

Novi trg lahko postane utelešenje združevanja v prostem času in osrednji ali celo edini javni prostor v Trebnjem, zanimiv zaradi svoje bodoče ponudbe, kot družabni prostor ali kot turistična destinacija. Z organizacijo različnih dogodkov je to lahko prostor fascinacije in spektakla, družbeni in kulturni prostor, prostor komunikacije in druženja, zbirališča mladine, mladih družin in starejših obiskovalcev in oblika preživljanja prostega časa, ki vključuje ogledovanje, vizualno "potrošnjo" okolja in ljudi ter družabnost. To je v resnici demokratični prostor, ki je odprt za vsakogar, ter ob današnji raznolikosti različnih življenjskih stilov omogoča druženje in vzpostavljanje novih socialnih stikov in povezovanje ljudi različnih socialnih kategorij na mnogo širšem prostoru kot danes ter tako spodbuja in oblikujejo nove kulturne in poslovne priložnosti na regionalni ravni.

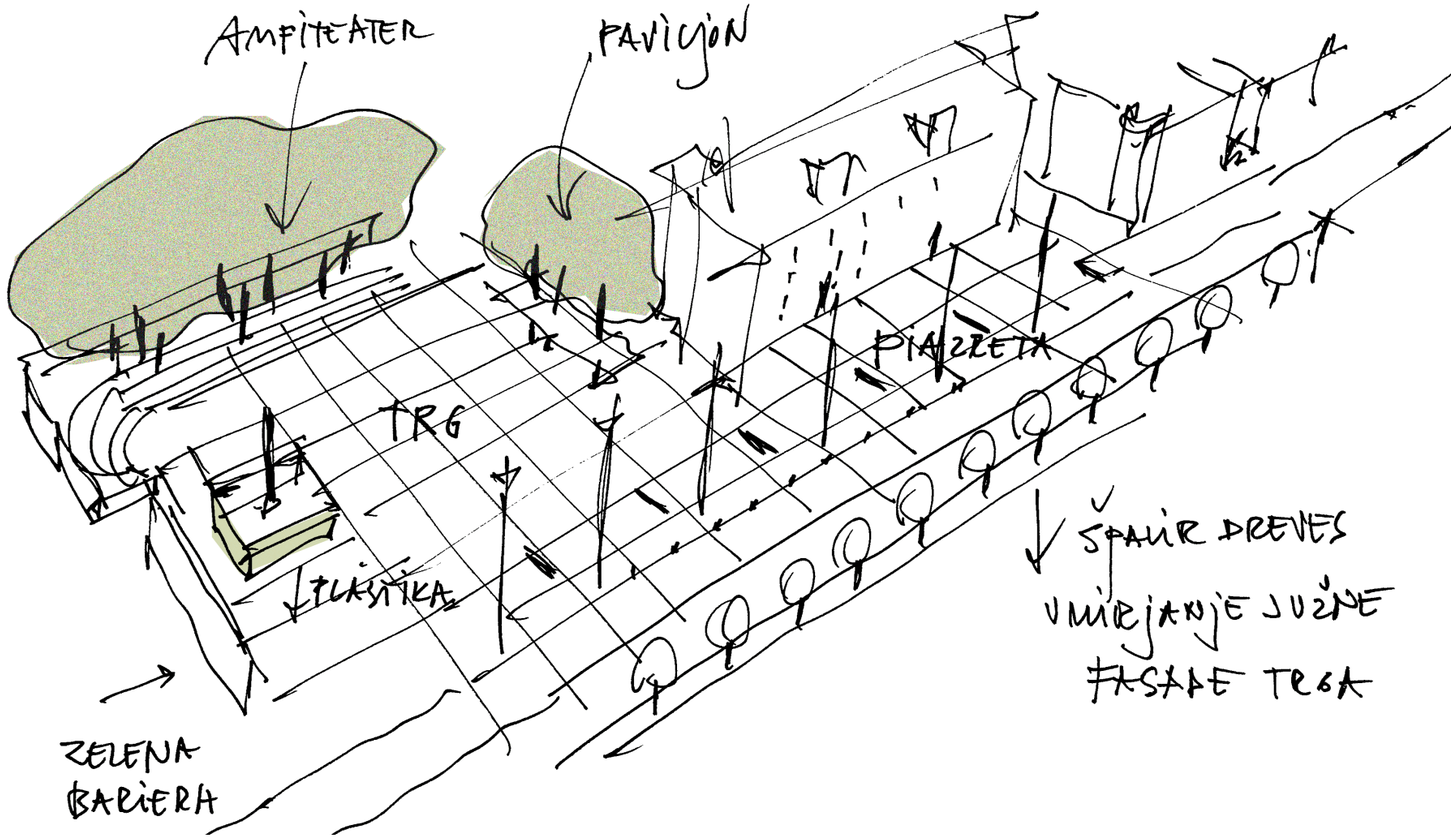

FOTOGRAFIJA MAKETE

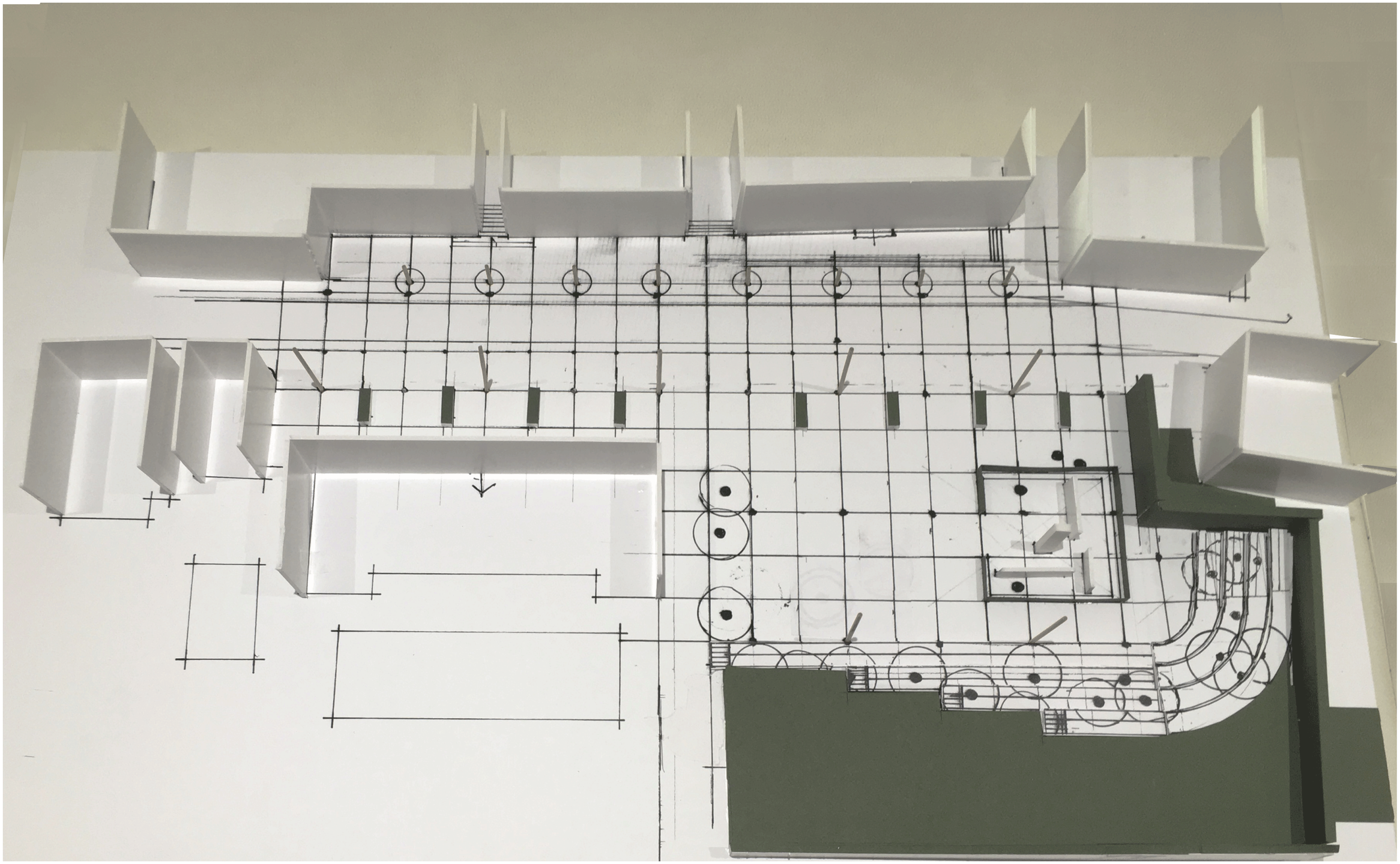

SKICA - POGLED NA PAVILJON

SKICA - AMBIENTALNI POGLED

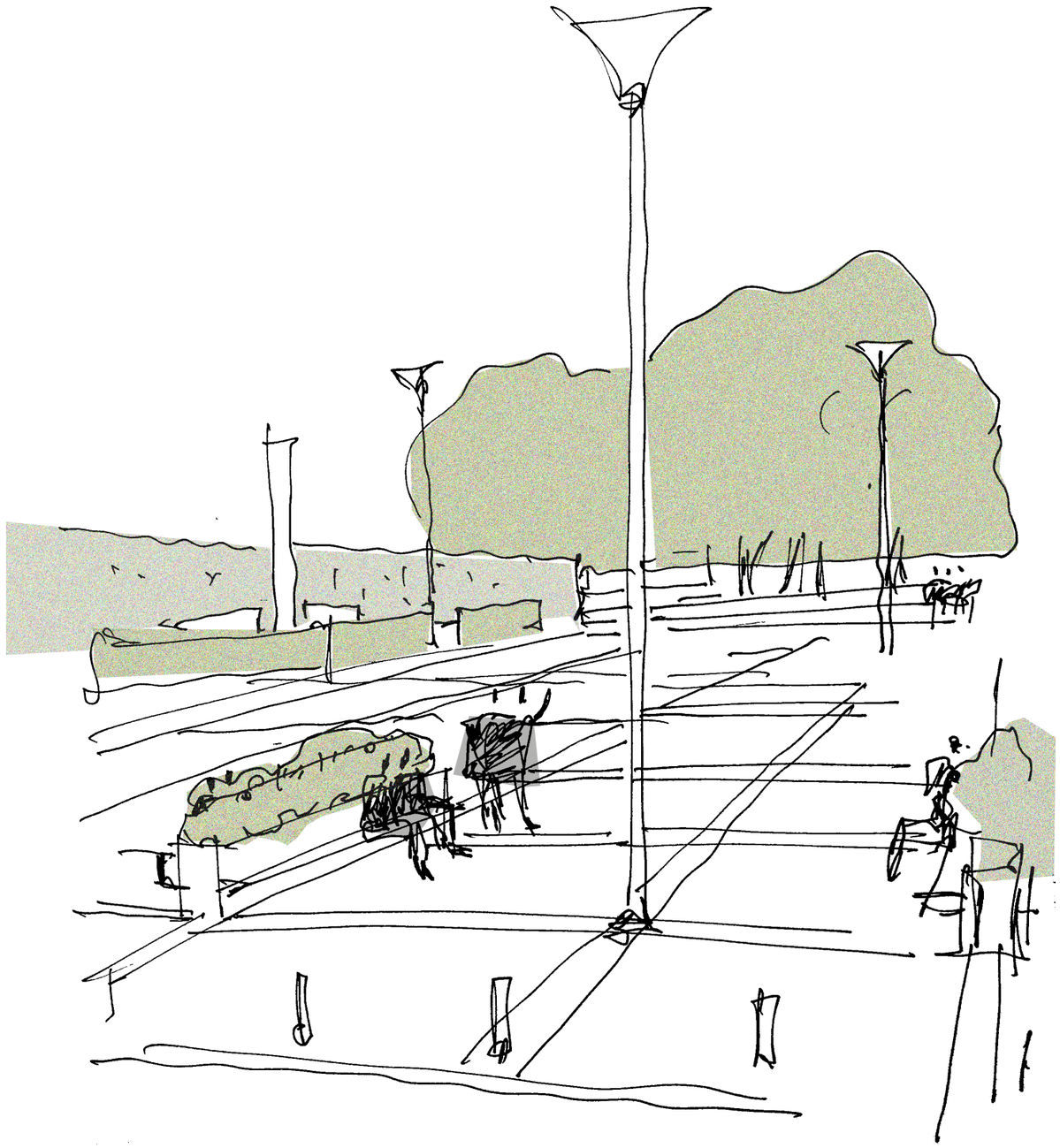

SKICA - POGLED NA TRG

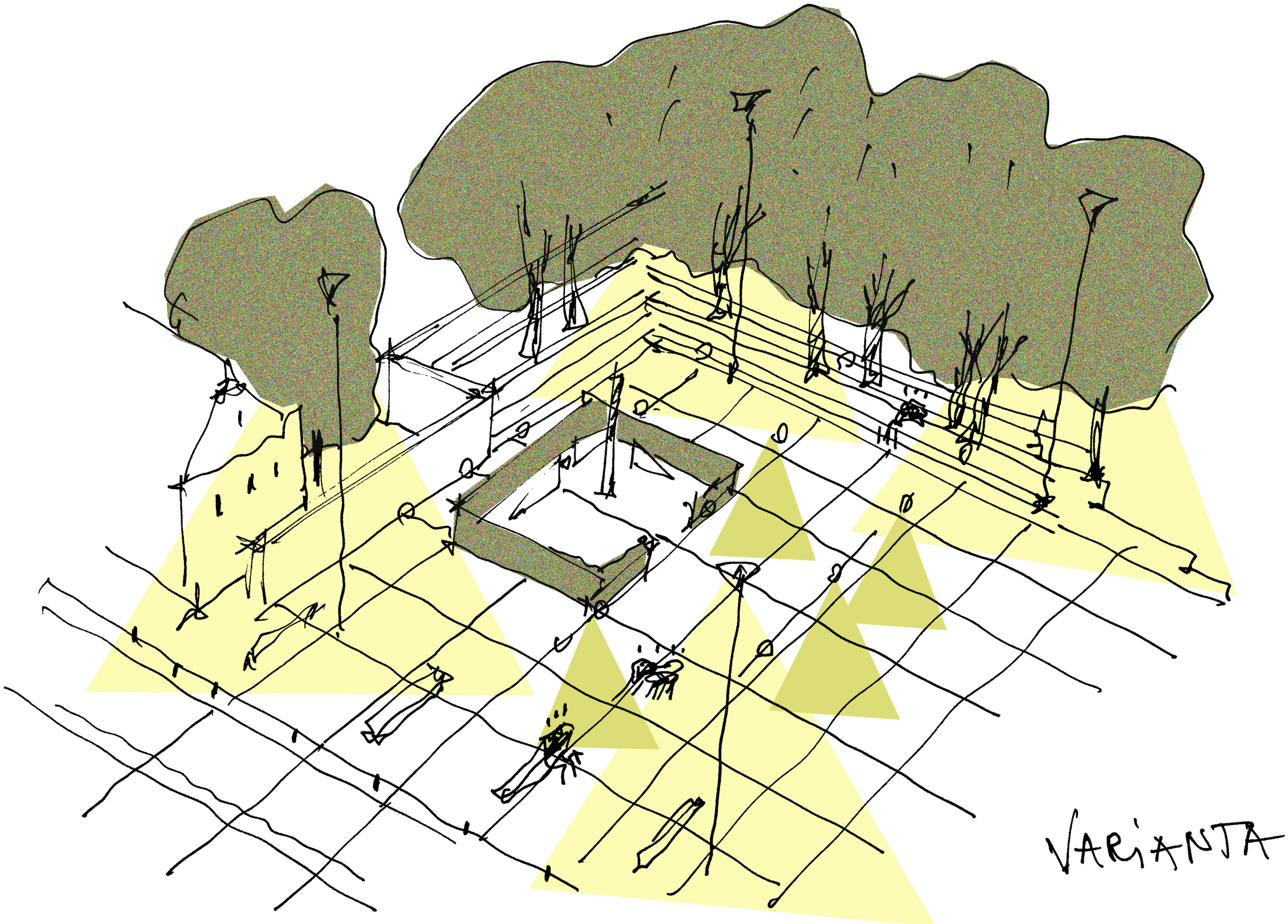

REFERENČNI PRIMERI

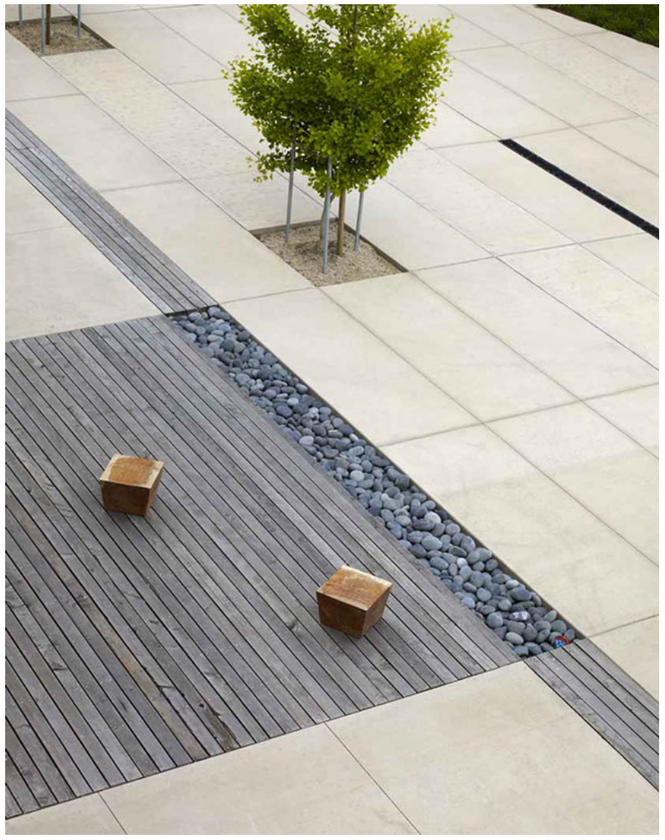

REFERENČNI PRIMERI